

UREDNIŠTVO
IN UPRAVNIŠTVO
JE V LJUBLJANI.

POSAMEZNE
ŠTEVILKE PO 10
VINARJEV.

NOVA DOBA

NAROČNINA ZA
CELO LETO 8 K,
ZA POL LETA 4 K,
ZA ČETRT LETA
2 K.
V LJUBLJANI S
POŠILJANJEM NA
DOM ISTE CENE.

GLASILO SLOVENSKE GOSPODARSKE STRANKE.

IZHAJA VSAKO SREDO IN SOBOTO. — ZA OZNANILA SE PLAČUJE OD TROSTOPNE PETIT-VRSTE PO 15 H, ČE SE OZNANILA TISKA ENKRAT, PO 12 H, ČE SE TISKA DVAKRAT IN PO 8 H, ČE SE TISKA TRIKRAT ALI VEČKRAT. — DOPISE IZVOLITE FRANKOVATI. — ROKOPISOV NE VRAČAMO. — NA NAROČBE BREZ ISTODOBNE VPOŠILJATVE NAROČNINE SE NE OZIRAMO. — UPRAVNIŠTVU BLAGOVOLITE POŠILJATI NAROČNINE, REKLAMACIJE, OZNANILA, T. J. ADMINISTRATIVNE STVARI.

Vseslovenski trgovski shod.

Za nedeljo 20. t. m. sklicuje slov. trgovsko društvo „Merkur“ shod vseh slovenskih trgovcev v Ljubljano. Važen poskus je to slovenskega trgovstva, spopolniti svojo strokovno organizacijo. Delavstvo je bilo prvo dokazalo, da je z organizacijo po posameznih strokah doseglo ono vsestransko upoštevanje silo, ki je danes nihče več prezirati ne more in — ne sme. Ta dobri zgled je potegnil za seboj tudi druge stanove, da so se pričeli stan za stanom organizovati. Učitelji, uradniki vseh strok, obrtniki, kmetje — vse se organizuje v to svrhu, da nastopa lahko kot celota, da kot taka imponuje ter doseže to, kar posamezniku ni dano. Izvršuje se načelo samopomoči, ki je mi vedno in povsod poudarjamo. Prejenjati mora že ono lačno, brezupno pričakovanje pomoči od zunaj. Odkod naj pa pride ta pomoč? Kdo neki jo bo dal nam — Slovencem? „Pričakovati pomoč od zunaj z upanjem, da morda vendar le kedaj pride, ni družega, kakor uspavanje samega sebe v večno brezdelnost in komodnost. Organizovati se je torej pričel tudi slovenski trgovski stan.

Koliko pomena pripisuje Slovenska Gospodarska Stranka slovenskemu trgovstvu, trgovini in trgovcem, dokazemo najbolje s tem, ako iz našega programa navedemo trgovstva tičeči se odstavek:

„Važnost trgovskega stanuje razvidna iz dejstva, da je gospodarski kulturni in socialni napredek vsakega naroda zavisen od njegovega gmotnega položaja in da so gmotno trdnile oni narodi, ki imajo krepko razvito kupčijo. Iz tega vzroka vidi stranka v domačem trgovstvu jako važen gospodarski element in vsled tega hoče posvetiti njegovemu razvoju in njegovi okrepitvi vso svojo pozornost.

Pred vsem hoče stranka skrbeti za zadostno splošno in strokovno izobrazbo trgovskega stanu in zato bo z vsvojnem delovanjem nato, da dobimo Slovenci za dostno število meščanskih šol trgovskega značaja in dostojno število nižjih in višjih specialnih trgovskih šol, zlasti pa trgovsko akademijo v Ljubljani in v Trstu.

Za svobodni razvoj trgovstva, zlasti malega trgovca bo stranka zahtevala izdatnih legislativnih od pomočkov proti nepošteni konkurenci. Obenem bo ščitila trgovske pomočnike in uslužbence pred izkoriščanjem po njih delodajalcih in jih bo vsled tega izkušala združiti v posebno stanovsko organizacijo.

Poleg tega hoče stranka skrbeti, da se čim prej ustanovi slovenska trgovska zveza, ki bo imela lastna skladišča za konsumno in drugo blago, iz katerih bo preskrbovala svoje člane in katerena men bo posredovati uvoz in izvoz raznega tržnega blaga. Kolikor je v danih razmerah mogoče, naj bi dobivala slovenska trgovska zveza blago iz lastnih tovarn in podjetij. Trgovski kredit in denarni promet pa naj bi posredovala zvezina trgovska banka, katere ustanovitev smatra stranka za nujno trgovsko in gospodarsko potrebo.

Z zastopniki trgovskih pomočnikov in uslužbencev pomnoženi glavni (osrednji) odbor trgovske zveze naj bi stal sploh na čelu vsem našemu trgovskemu gibanju. V njegov delokrog naj bi spadalo torej tudi urejevanje mejsebojnih razmer med trgovskimi delodajalci ter njih sotrudniki in uslužbenci. V spornih trgovskih vprašanjih naj bi fungiral tak pomnoženi zvezin odbor kot trgovsko razsodišče.

Tako naš program! Ako ga primerjamo s predavanji, ki so na dnevnem redu vseslovenskega trgovskega shoda, vidimo, da se bodo razprave na shodu vršile v smereh, kakor jih kaže program S. G. S. Morda gremo mi še za korak dalje. To pač leži v značaju programov, ki se skušajo približevati idealu. Vendar toplo in z velikim zadoščenjem pozdravljamo vseslovenski trgovski shod, ki ga sklicuje društvo „Merkur“ brez ozira na domače politično strankarstvo. Že imena predavateljev, ki pripadajo raznim slovenskim političnim strujam, nam dokazujejo, da zamoremo računati na zgolj stanovsko in strokovno prireditel. In kakor bi slovesno protestovali,

ko bi katerakoli stranka vseslovenski trgovski shod hotela fruktifikovati v svoje samopašne strankarske namene; ravno tako obsojamo, če kdo pobija napovedani shod iz strankarskih političnih nagibov. Shoda se udeležijo tudi naši stranki pripadajoči trgovci in trgovski sotrudniki, ki smatrajo shod za početek velekoristnim činom na trgovskem polju; izgubil bi pa shod značaj vseslovenstva, ko bi ga katera stranka hotela izrabljati za se. V tem slučaju bil bi shod le prazna demonstracija, bobneča fraza, početek — konec.

Vseslovenski je shod — to se po našem razumevanju pravi, da hočejo slovenski trgovci vse Slovenije organizovati svoje delo sebi v prid, s tem pa v korist celotnemu narodu slovenskemu. Zborovanje slovenskih trgovcev iz vseh krajev, kamorkoli sega slovenska beseda, hoče postaviti temelj, na katerem naj delujejo v svoji celokupnosti v prosep slovenske stvari. Shod pa naj predvsem poda smer in pravec, po katerem naj se enotno ravna slovenska trgovska politika. Zato kličemo: nazdar vseslovenskemu trgovskemu shodu! Besedam pa naj slede — dejanja!

Shod „Slovenske Gospodarske Stranke“ za občino Dolenjavo pri Ribnici.

„Slovenska Gospodarska Stranka“ je sklicala na nedeljo, dne 13. t. m., po želji ribniških in dolenjevaških pristašev in prijateljev stranke javen shod na vrtu dolenjevaškega župana g. Ignacija Merharja v Prigorici. Shod je bil napovedan ob štirih popoldne.

Ob navzočnosti približno 150 mož, vrlih kmetov-posestnikov dolenjevaške občine in lepega števila odličnih zastopnikov trga Ribnice otvoril zborovanje gospod doktor Schiffrer shod, želeč, da se shod vrši dostojno in mirno, ter da na glasovanje predlog g. Iv. Rusa, trgovca iz Loškega potoka, da se izvoli predsednikom shoda domači župan g. Ignacij Merhar, podpredsednikom gg. Anton Klun in Anton Dejak, zapisničarjem pa g. Fr. Burger ml. Predlog je bil soglasno sprejet.

zavnaval, stisnil rog tesneje k nogam in čakal. Že je stal medved pred bukvijo, od dlake je otrsnil parkrat vodo in potisnil zadnji konec v votlino, da je sedel baš na Mihovih nogah in spodnjem delu njegovega pastirskega roga, a s sprednjimi nogami je slonel na robu odprtine, svojo moko in debelo glavo je molel iz nje, gledal po dolini naokrog in zacmokal včasih, kakor bi se domislil bogve kakšne sladkosti.

Mihi se je hudo godilo. Spočetka je stal kakor okamenel tesno ob notranji drevesni steni, misli so mu popolnoma izostale in čutil je, kakor bi mu spustil kdo pod kožo hladne, ledene vode, ki je tekla potem po vseh udih. Ko se vendar položaj ni hotel izpremeniti, se je Mihi povrnula stara, mogoče malo preplašena zavest in pričel je misliti. Najprej je čakal kakor kip, da bi medved odšel čisto mirno in sam od sebe. Nevihta je zunaj že nehala, solnce je že sijalo, a medved je sedel mirno na Mihovih nogah, gledal nekam gor v veje in hlastal po muhah, ki so priletele in mu sedale krog oči in gobca.

Miha se je mahoma spomnil drugače: medved je sedel na njegovem rogu, treba zatrobiti na vso moč in zverino prestrašiti. In Miha se je tiho in počasi sklonil do dolgega rogu, dihnil globoko vase, in rog je zapel s silnim glasom:

„U-u-u-u-“

LISTEK.

Pastir Miha.

Spisal R.

Mi vsi — pastirji Struških brd — smo ga poznali kakor brata. Bil je srednje velikosti, silno star, na levo nogo šepast in po glavi plešast. Tuintam mu je molel še izpod zamazanega, oguljenega in ozkokrajega klobuka kosem dolgih sivih las in se v solncu nekako rumenkasto svetlil. Njegov obraz so razoravale nenavadno globoke gube in ga pačile krog ustnic v nekakšen smešnožalosten izraz. V levem kotu ust je držal od jutra do mraka kratko pipo, komaj med jedjo jo je odlagal in komaj takrat jo je poprijel z desno roko, kadar je pravil po svojih mislih silno važno zgodbo. Pastir je bil od mladih nog in tja do groba. In vsi drugovi-pastirji smo ga cenili zlasti zaradi njegovega pripovedovanja. Starec je bil takrat in mnogo dogodkov je štel njegovo življenje.

Nekoč — mlad pastir je bil še tedaj; sredi Struških brd je stala še tista ogromna in votla bukev, ki jo je podrl pred petimi leti vihar — nekoč je pasel čisto sam nekaj vaških krav, sedel v senci ogromne bukke in gledal na vas, ki je ležala v dolini.

Na cerkovnikovo hčer je mislil takrat, na tisto močno in resno Mano, ki je imela oči svetle, okrogle in velike kakor italijanski tolarji in ki je pobegnila pred davnim časom z nekim mladim človekom, ki je poslikal vaško cerkev.

Na vseh straneh so se vzpenjali izza gora gor proti nebu črni oblaki, plazili se višje in višje, zakrili solnce in zagrnili naposled nebo popolnoma. Močna sapa — skoro vihar — je potegnila od juga proti severu, zabučal je gozd, kakor bi ga udaril Bog po plečih. Živina se je umaknila pod drevje, ki je rastle tuintam samotno in košato med brdi in grapami.

Miha je pogledal naokrog, nazadnje na bukev in se umaknil nevihti v votlo deblo. Odprtina se je širila nekoliko višje od tal, in ko je lezel Miha v duplo, se je opraskal po obrazu. No, brez nevarnosti. V votlini je bilo prostora za dva, Miha se je zavnaval držal v rokah svoj dolgi lovski rog tako, da je slonel dolnji konec baš na njegovih bosih nogah, in čakal, da mine nevihta.

Zunaj je treskalo in grmelo in se bliskalo, dež je lil kakor iz čebrov in preko gozda je zavijala nenavadno močna sapa.

Nenadoma — ko se je Miha sklonil, da bi pogledal skozi odprtino, je opazil velikega rjavega medveda, ki je tekkel od hoste dol naravnost proti bukvi. Miha se je naglo

Predsednik nato pozdravi navzoče izražajoč svoje veselje na tako lepi udeležbi. Nova stranka, katere program še ni znan zborovalcem, stopa z današnjim shodom med dolenjevaške občane, vendar pa je prepričan, da bodo zborovalci, ko bodo izpoznali namen te stranke, z veseljem pritrdili njenim načelom. Pozdravlja došle zastopnike stranke iz Ljubljane upajoč, da bo današnji shod obrodil najlepših sadov.

Besedo povzame nato g. dr. Vladimir Ravnihar:

„Častiti zborovalci! Ko tako zborujemo v prostorih vašega vrlega gospoda župana, v katerega rokah je najvišja oblast v občini, se mi zdi, da je naša S. G. S. že stem stopila na ravno ona tla, kjer mora priti s svojim delovanjem — pri občini.

Občina je temelj vsemu javnemu življenju. Ona je prvina, ki s drugimi enakimi tvori sestavine višjega reda, deželo, državo, in če so občine trdne, bo tudi dežela, država. In utrditev vsega tega je naš namen. Naše delo gre torej od občine do občine, in ker je pri nas temelj vsemu v prvi vrsti kmetijski stan, posveča naša stranka v prvi vrsti svojo delo utrditvi kmetijskega stanu.

Ako hočemo delati za občino, moramo stopiti iz svojega zasebnega življenja, iz svoje rodbine, v širši krog, v javnost, kjer se zasebni interesi stikajo z javnimi. Delati moramo za neko večjo rodbino, s katero nas sicer ne vežejo krvne vezi, temveč vezi skupnosti, splošnosti.

Občina je velika družina, kateri načeluje župan kakor hišni gospodar svoji družini. Kakor tu mora skrbeti posameznik zato, da se redno opravljajo dela pri hiši in na polju, kakor mora tu skrbeti za blagor vsakega posameznega člana družine, tako mora skrbeti župan in občinski odbor, ki ste ga občinarji postavili občini na čelo, za celo občinsko družino. In to je lahko. Saj so tu združene vse naše moči, in v združenju je moč. In to tem lažje v kmetijskih občinah, katerim je že samoobsebi podlaga nekaka združna misel.

Naša klerikalna stranka je prva začela misliti na čim obširnejšo izvedbo združne misli, ali žalibog zelo nespretno in nerodno. Začeli so s konsumi. Brali so po knjigah in časopisih, kako konsumi lepo napredujejo v Nemčiji in drugod, in kar čez noč so hoteli preplaviti celo Kranjsko s takimi združnimi ustanovami, žal v nesrečo marsikateri občini in marsikateremu posamezniku. In zakaj? Ker so ustanavljali konsume tamkaj, kjer ni bilo nikake potrebe zanje.

S. G. S. se v svojem programu bistveno razločuje od klerikalne in liberalne stranke. Glavni namen obeh teh strank je, pridobivati ljudi zase za čas volitev, vse drugo jim je postranska stvar. Nam pa je gospodarsko vprašanje življensko vprašanje, gospodarstvo samo zaradi gospodarstva! Gospodarstvo nam je sredstvo in namen. Drugih namenov nima naša stranka nikakih.

Gospodarstvo je dandanes mogoče dvigniti res le potom z družništva, toda kakega? Naša stranka priporoča v prvi vrsti male posojilnice Rajfajznovke za eno, dve, ali kvečjemu tri občine. Kmet, ki bi moral sicer ali daleč v mesto ali trg k hranilnici ali posojilnici, kar mu povzroča velikanske stroške, ali pa pasti v kremplje kakemu oderuhu, dobi pri domači posojilnici z majhnimi stroški primerno posojilo. Tu ga vsak pozna njega in njegove razmere, prihrani pot sebi in porokom, te in one stroške. Dobiček pri takih posojilnicah sicer ni velik, ali vendar se lahko z njim nabavijo na primer poljedelski stroji ali druge take stvari za združnike.

Nadalje imamo nakupovalne in prodajalne zadruge.

Medved je skočil in bežal ter bežal, ne da bi se ozrl. In tudi Miha je zlezel za njim iz dupla in se veselil svoje sreče. In ta dogodek je bil od tistih dob zanj največji ponos. Kadar je hotel na koga vplivati, mu je povedal, kaj je napravil z medvedom.

* * *

Ob tistem času je mislil Miha na cerkovnikovo Mano — na tisto, ki je imela oči kakor tolarje. Mislil vedno, nikjer ni imel miru. Nekoč ponoči — okrog sv. Petra in Pavla je bilo — ni mogel napraviti drugače, kakor da je vstal in šel pod njeno okno. Čevlje je sezul, da bi se ne čuli po peščeni poti koraki, psu je vrgel že oddaleč kos črnega kruha, da bi ne lajal, in tiho in oprezno je stopil pod njeno okno. In nalahko je potrkal enkrat ... dvakrat.

Gledal je in videl, kako se je zganilo nekaj belega, znotranje okno so že odpirale visoko do ram gole roke, obraz pa so še zakrivali nageljni, ki so cveteli na oknu.

„Kdo je?“ — je vprašal tih ženski glas.

„Miha“ — je odgovoril hudo blažen.

„Kdo?“ — je vprašal prijazni glas.

„Pastir Miha“ — je nekoliko glasneje. In v istem hipu se je stegnila prav do njegovih ust okrogla ženska

Nakupovalne zadruge imajo namen združnikom nakupovati semena, krmo, gnojila, stroje itd. v veliki množini naravnost iz tovarn. Predmeti se dobijo mnogo ceneje, ker se kupijo v večjih množinah, in dobiček, ki ga sicer vtakne v žep prekupec, imajo združniki. Dobi se dobro blago in pristno, kajti zadruga ne bo kupila, ako ne bo tvorničar jamčil za dobroto in pristnost.

Večje važnosti kot te, so pa prodajalne zadruge, katerih namen je spravljati v denar kmetijske pridelke. Zadruga kupi pridelke od združnikov, je v zvezi z veletržci, stalnimi odjemalci, določuje tako cene brez prekupeev in spravi velike množine pridelkov lažje v svet, kakor pa posameznik, ter prihrani združniku potne in vozne stroške. Končni dobiček se razdeli med združnike na ta ali oni način.

Take zadruge so: mlekarske zadruge, kakoršnih je že lepo število na Kranjskem, katera po njih zalaga skoraj vsa primorska mesta s svojimi mlekarskimi proizvajalci. Mlekarske zadruge pa kot take nadalje vplivajo na umno živinorejo, umno obdelovanje travnikov in pašnikov, sploh na umno kmetско gospodarstvo. Sadjarskim zadrugam je namen spravljati v denar sadne pridelke, sadje, mošt itd. Druge take zadruge so vinarske, lesne, živinorejske. Melioracijskim (izboljševalnim) zadrugam je namen izboljševanje zemlje, osuševanje mokrotnega sveta, napeljevanje vodovodov, zaokroževanje posestev, pogozdovanje itd., perutninarskim gojitev in prodaja perutnine, jajčarskim prodaja jajec itd. itd.

S takimi zadrugami se da unaprediti kmetско gospodarstvo. Pri vsem je le eno potrebno: zadruga taka ali onaka, naj se ustanovi le tam, kjer je zanj resnična gospodarska potreba! Če se bo delalo tako, potem smemo pričakovati pravega blagostanja za naše ljudstvo.

Občine, ki se zavedajo teh svojih nalog, bodo stale na vrhuncu blagostanja, in blagostanje v občini, to je vse. Potem ne bo treba občinarjem iskati zaslužka izven svoje domovine, ne bo treba s trebihom za kruhom v Nemčijo ali Ameriko, temveč vsak bo lahko ob poštenem zaslužku živel v svojem domačem kraju. Da, zdrava občinska gospodarska politika, to mora biti slovenska politika. In tako politiko si je zapisala na svojo zastavo „Slov. Gospodarska Stranka“ ter jo hoče izvesti od občine do občine.

Govornik nato obravnava najvažnejša tekoča politična vprašanja, v prvi vrsti avstrijsko-ogrsko nagodbo, izražajoč nupanje, da bo avstrijski državni zbor pritrdil le taki nagodbi, ki ne bo v škodo tostranski državni polovici. Nadalje govori o ljubljanskem gimnazijskem vprašanju, kakor ga je že obravnaval naš list, ter o deželni zboru kranjskem, kateremu bo naloga izpremeniti deželni in deželni volilni red. V tem pogledu zahteva S. G. S. odpravo veleposestniške kurije ter uvedbo splošne in enake volilne pravice. Opozarjajoč na skorajšnje deželnozbornske volitve, zaključil: Teda pač dobro pomislite, koga boste volili v deželni zbor, da bo v resnici zastopal vas in vaše želje in zahteve. Volite moža iz lastne srede, ki vas pozna in ga vi poznate; edino le tak mož bo mogel zastopati vas in vaše gospodarske koristi! (Odobranje in bravo-klici!)

Nato govori g. župan Ignacij Merhar o domačih razmerah v dolenjevaški občini, katera se trudi že 5 let za dovod dobre pitne vode. Ves trud pa je zastoj, ker deželni zbor ne deluje. Brez deželne podpore pa je državna izključena. Nasprotno pa veliko trpi občina vsled povodnji. Komaj kmet polje obdela, že mu pokonča polje povodenj, in kar mu doraste, mu vzame zopet voda.

pest, Miha je padel nenadoma vznak preko pota in začutil v ustih slan okus. Tudi koraki so se začeli nekje v bližini, in Miha je tako naglo vstal in zbežal, da je zgubil pri tem en črevelj.

Tako je bilo takrat, a stvari so se zasukale. Kaj je napravil z medvedom, je pomislil Miha, in obšel ga je velik ponos.

„Tole ji povem“ — je sklenil — „in videli bomo.“

In pričel je naglo misliti, kje in kako bi se z njo sešel, da bi se zgodilo vse kolikor mogoče gladko in ne tako nerodno, kakor prvokrat.

Vedel je, da hodi Mana pozno zvečer po vodo na studenec, tudi na kateri kamen postavlja škaf pri zajemanju, je natančno vedel. In šel je in privezal tisti kamen v mraku na dolg konopec, obdržal v roki konec in legel z njim v gosto grmičevje tik struge.

Ko so že vsa vaška dekleta odšla, je prišla Mana. Postavila je škaf na isti kamen, kakor vselej prej, zajemala je vodo in pela. In Miha je potegnil za konopec.

Škaf se je zvrnil v plitvi potok, Mana je zakričala, a Miha je vstal iz grmovja, kakor bi zrastle tisti hip iz tal, privihal visoko nad kolena hlače in šel naravnost v potok za škafom.

In kmalu se je vrnil z njim in ga izročil Mani.

Redkokdaj se posreči poljske in travniške pridelke nepokvarjene spraviti pod streho. Letos pa so še nekatere vasi mnogo trpele vsled črva. Državno podporo je težko dobiti, odpis davka se pač doseže, ali komisije stanejo skoraj toliko, kolikor se davka odpiše. In tem žalostnim razmeram je kriv neposlušni deželni zbor; poskrbeti bomo morali, da se tu izpremene razmere, ki ubijajo kmetско ljudstvo. — Splošno odobravanje je sledilo govornikovim besedam.

Nato se oglasi k besedi g. Ivan Rus, trgovec iz Loškega potoka, ki v markantnih, mestoma z burnim odobravanjem pretrganih besedah oriše žalostni položaj kmeta vsled brezmiselnega boja strank za nadvlado v deželni zboru in deželi. In temu so krivi tudi kmetje sami, ki volijo take ljudi v deželno in državno zastopstvo in pustijo, da se v njihovih lastnih vrstah vsled lastnega medsebojnega nepoznanja seje prepir, iz katerega žanjejo svoje dijete ljudje, katerim ni mar kmetijskega napredka. V desetih minutah je pregledal državni poslanec za ribniški okraj vso škodo, ki jo je storila povodenj, ter potem naročil, da naj bi kmetje poslali prošnje za podporo na Dunaj. Kmet naj leta od Poncija do Pilata, da mu kdo sestavi tako „s temeljitimi dokazi podprto“ prošnjo, dasiravno ima gospod poslanec 24 ur časa in 20 K plače na dan; seveda za svoje volilce nima časa. S takimi ljudmi moramo obračunati. Kmetje nismo niti liberalci niti klerikalci, spoštujemo vero, dasiravno nam to odrekajo ljudje, katerim nečemo polniti njihovih malh, zato pa tudi pravimo: pomagajmo si sami in Bog nam bo tudi pomagal!

Ko se je nato še soglasno izvolil krajevni odbor S. G. S. za dolenjevaško občino, je predsednik s toplo zahvalo zborovalcem in govornikom zaključil to velepomembno zborovanje, izražajoč trdno prepričanje, da bo ta shod obrodil obilo najboljših sadov.

Ta shod je bil po svojem številu četrti shod S. G. S. v ribniškem sodnem okraju, ter je kot vsi prejšnji, pokazal, da se kmetско ljudstvo živo zanima za program S. G. S. in da si pridobiva naša stranka v tem probujenem, stanovsko zavednem, v hudem boju za svoj obstanek doma in daleč izven svoje domovine bridko izkušenemu ljudstvu najkrepkejšo zaslombo. In kako tudi ne, saj pravična stvar mora prej ali slej prodreti steno lazi in slepila, ki so jo znale zgraditi okrog našega dobrega kmetijskega ljudstva razne lažiliberale in ravnatoko lažikrščanske stranke. V tem krepkem, samozavestnem ljudstvu je moralo najprej priti na dan prepričanje, da je zadnji čas, da odrine od sebe one politične šušmarje, ki smatrajo kmetско ljudstvo za kost, s katere naj se obere zadnja kitica v razne osebne in strankarske politične namene, kateri so kalnejši, kakor voda, ki je zalila pred tednom ribniško dolino, ljudi, ki vidijo srečo naroda v svojem lastnem žepu, ne pa v blagostanju ljudstva in njegovem gospodarskem napredku. S. G. S. si sme šteti v čast, da je marsikomu odprla oči s svojim nastopom, in to svoje delo bo nadaljevala do končne splošne zmage svojih načel, katera mora priti, ne v korist stranki kot taki, temveč slovenskemu narodu!

Politični pregled.

Državni zbor.

V petek se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika ministrski svet, katerega so se udeležili vsi ministri. Ob tej priliki se je sestavilo poročilo o avstrijsko-ogrski nagodbi in določile dispozicije za državni zbor. Danes je prva seja, ki pa se bo najbrž poleg poročila o cesarjevi bolezni izpolnila le s samimi formalnostmi.

„Dober človek sem“ — je rekel, in Mana se je zahvalila.

„In pogum imam“ — je dostavil.

„Za škaf“ — se je pošalila Mana.

„Poslušaj!“ jo je zavrnil Miha hudo važno. In pričel je praviti, kaj je napravil z medvedom. Na dolgo je vse razložil, zelo pozorno je gledal v Manin obraz; objema je čakal.

Mana se je na glas smejala, in uprav takrat je prišel po stezi mlad in gosposki fant in se pred njo ustavil. To je bil tisti, ki je slikal cerkev in z Mano pobegnil.

„Poslušaj!“ — je rekla in prosila Miho naj pripoveduje še enkrat. In Miha je pravil drugič in še z večjim ponosom. Kaj si čakal, Miha?

Tudi tisti gosposki fant se je smejal, ob koncu je posegel v žep, mu dal dvajsetico in odšel z Mano proti vasi.

A Miha je stal ob potoku in strmел v mesec, ki je odseval v vodi kakor zlat kolač. In nenadoma ga je obšla velika togota. Krčevito je stisnil v svoji pesti dvajsetico in jo zakadil v potok.

„Ti, hudič! — Ljubezni je treba, ne medveda!“

Avstrijsko-ogrsko nagodba.

Kakor se domneva, ne bo vlada takoj predložila nagodbe državni zbornici, ker vsled cesarjeve bolezni nista mogla ministrska predsednika poročati cesarju o nagodbi ter leta ni še dobila predsankcije. Težkoče, ki so nastale vsled pomislekov vnanjega ministrstva, so odstranjene. V nedeljo se je vršila pod predsedstvom ministra vnanjih zadev konferenca, katere sta se udeležila oba ministrska predsednika, ogrski minster a latere grof Zichy in skupni finančni minister baron Burian, in v kateri se je dosegel popoln kompromis. Treba je torej edinole še cesarjeve predsankcije in nagodba se potem predloži obema državnima zboroma.

Deželni zbori.

Deželni zbori so zaključili svoje delovanje. Izmed vseh drugih, ki so obravnavali večinoma le deželne proračune in druge manj važne zadeve, sta se dalmatinski in gališki deželni zbor bavila z daleč segajočimi izpremembami, s preureditvijo deželnega reda in deželnega volilnega reda. V Galiciji, kjer se je tudi državnozbornski volilni red prikrojil po željah in zahtevah vlastelinstva, seveda ni misliti na splošno in enako volilno pravico, pač pa se je dalmatinski deželni zbor odločno postavil na to stališče. Vendar pa je tudi tu posegla vlada s svojo zavirajočo roko vmes ter se izrekla proti splošni in enaki volilni pravici. Prihodnje zasedanje bo šele pokazalo, ali naj tu obvelja upravičena zahteva prebivalstva, ali le nasilstvo vlade.

Preosnova avstrijskega ministrstva.

Mnogo se je v zadnjem času pisalo in govorilo o preosnovi ministrstva, in posebno po slovenskih časnikih je krožila misel o jugoslovanskem ministru in kandidatih za to mesto.

Sedaj je to vprašanje nekako potihnilo, dasiravno se gotovo temu ali onemu jugoslovanskemu „odličnemu parlamentarcu“ porajajo želje po zlatega ministrskega stolcu in morda tudi po „zlatega“ ministrski plači. Pač pa bo najbrž sedaj, ko se zopet začne zasedanje državnega zbora, iznova padla v svet kaka nova vest, kateri si bomo dovolili dostaviti svoječasno primeren komentar.

Ravnotako se je mnogo govorilo o vstopu nem. kršč. socialca G e s s m a n n a v ministrstvo. Toda leta odločno zanikava namen stranke, da bi kak njen član vstopil v ministrstvo, češ, da naj vlada, ki je sklenila nagodbo, isto tudi zastopa pred parlamentom, kajti novo vstopivši člani bi je ne mogli zastopati, ker ne poznajo razvoja cele stvari. Nemška kršč. soc. stranka torej ne mara prevzeti odgovornosti za nagodbo na svoje rame.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Avstrijska vlada je svoj čas pretrgala pogajanja o trgovinski pogodbi s Srbijo, ker le-ta ni hotela sprejeti pogojev avstrijske vlade o nabavi novih srbskih topov iz Škodove tvornice v Plznu. Bilo je še več drugih vprašanj, zaradi katerih so se pogajanja razbila, sedaj pa se poroča, da se pogajanja prično iznova dne 24. t. m. Novo se prepirajoči jugoslovanski državi pač želimo, da izzide iz teh pogajanj kot zmagovalka v korist našemu bratskemu narodu srbskemu.

Dnevne vesti.

— V „Slovincu“ se je oglasil včeraj neki B. (enkovit?) in se zavzel za razdelitev I. državne gimnazije in za ustanovitev samostojne nemške spodnje gimnazije. Pravi celo med drugim, da bi se mu niti ne zdela ravno velika nesreča, če bi potem Nemci zahtevali in dosegli tudi svojo višjo gimnazijo v Ljubljani. V svoji naivnosti pravi potem, da Nemci zaradi svojega majhnega števila morda ne bodo zamogli zalagati te nove gimnazije z zadostnim številom učencev, in če se to zgodi, se bo s a m a p o s u š i l a. — O tej razdelbi smo že govorili in se bomo še bavili z njo. Za danes pa konstatujemo, da se da iz včerajšnjega „Slovenčevega“ članka marsikaj sklepati. Ne bomo se menda motili, če sklepamo sledeče: Klerikalni politiki so v svojem barantanju za nemške glasove za novi deželni volilni red novo nemško gimnazijo že k o n c e d i r a l i ali pa vsaj že s k o r a j o b l j u b i l i. Predno se pa uradno prizna rezultat te nad vse sramotne in naravnost izdajske kupčije, se mora občinstvo nekoliko pripraviti. Zato so naročili pri gori omenjenem B. članek, ki naj bi občinstvo nekako pripravil na razglasitev že davno sklenjene kupčije. Člankarju B. se je pa ta zagovor vrlo slabo posrečil, menda, ker je sam v dnu duše prepričan o perfidnosti cele spletke. Po dolgem uvodu, v katerem si hoče nadejati lice ogorčenega narodnjaka s tem, da govori o nežnostih naših srednješolskih razmerah, pride do gori omenjenih sklepov. Natančneje se ne bomo bavili s člankom. Konstatujemo pa, da se je tu zgodil zopet v naši slovenski politiki nič več nenavaden slučaj, v katerem so se žrtvovali najvitalnejši narodni interesi zgolj strankarskim in celo po večini osebnim interesom. Kakor v zadnjem času pogosto, rodila je tu zopet naša domača lastna politika samo škodo v narodnem oziru. Mandati, županski stolci, ministrski stolci in drugih vrst polne jasli odločujejo o najvažnejših naših življenjskih vprašanjih, seveda vedno le v škodo narodni stvari. Požrtvovalnih, narodno-

ločnih mož dosedaj nimamo na vodilnih mestih. Sramotno in žalostno za ves naš narod!

— **Prenapolnjena I. državna gimnazija.** Kadar se zida pri nas kako gimnazijsko poslopje, se navadno zida tako, da je v par letih premajhno. Tako se je zgodilo z gimnazijo v Kranju, in ravno tako s I. državno gimnazijo. Potem je pa treba iskati prostorov za slovensko mladino po raznih zadušljivih luknjah ali celo misliti na tako škandalozno razdelitev zavoda, kakor se namerava sedaj na I. državni gimnaziji. Šesti razred I. državne gimnazije šteje letos 56 učencev. Treba bi bilo torej paralelke, ali ni prostora zanjo. Kaj torej storiti? Stvar je lahka: oddali so 7 dijakov, stanujočih v Poljanskem in Šentpeterskem delu mesta, II. državni gimnaziji, in stvar je urejena. Ker se šolsko leto na II. drž. gimnaziji prične šele prihodnji teden, prišli so dijaki, ki prestopijo na to gimnazijo, nenadoma do enega tedna počitnic, proti čemur se gotovo ne bodo pritožili. Redovi, katere so dobili dosedaj, se ne štejejo. Prestop torej ne bo ravno pretežaven, edino nekaj je le, kar se mora tem „prehodnikom“ olajšati: n a b a v a učnih knjig, katere se ne strinjajo z onimi, ki so predpisane na I. drž. gimnaziji. Popolnoma upravičena zahteva je, da ravnateljstvo II. državne gimnazije oskrbi te dijake iz podporne zaloge z onimi knjigami, katere zahteva učni načrt zavoda. — Radovedni smo le, koliko časa bo potrajalo tako mešetarjenje z našo mladino. —

— **Imenovanja.** Za suplente na II. državni gimnaziji v Ljubljani so imenovani gg. dr. Franc Čadež, Franc Kralj, dr. Ivan Lokar, Pavel Lokovšek, dr. Pavel Pestotnik in dr. V. Tiller; za pomožnega učitelja g. Leopold André. — Deželne vlade tajnika Karol Ekel in Ivan Krese sta imenovana okrajnim glavarjem za Kranjsko.

— **Osebnizprememba pri kranjski deželni vladi.** Iz Trsta se poroča dunajski „Deutsche Zeitung“, da baje namerava odstopiti tržaški namestnik princ Hohenlohe, na njegovo mesto pa da pride deželni predsednik kranjski S c h w a r z. Koliko je resnice na tej vesti, se ne da kontrolirati.

— „Slovenija“ bo torej ime novemu časopisu, glasilu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke. Izpočetka so hoteli imenovati ta časopis „Čas“, ali našle so se umne glavice, ki so konstatirale, da izhaja na Slovenskem, da, celo v Ljubljani, časopis, ki ima ime „Čas“, in da bi se potemtakem mogel zamenjati novorojeni „Čas“ s starejšim, že v življenju utrjenim „Časom“, dasiravno zelo dvomimo, da bi se mogel najti človek, ki bi zamenil teološko-znanstveno revijo z glasilom ljubljanskega občinskega odbora. Nam ni mnogo ležeče na tem, ali naj se list imenuje „Čas“ ali „Slovenija“, pač pa vemo toliko, da se z ustvaritvijo tega lista uresničuje znani nemški rek: „Ein jedes Tierchen hat sein Pläsirchen“, ali po domače: k vsakemu koritecu je treba posebnega škafka. In okrog ljubljanskega magistrata in njegovega območja je mnogo, mnogo koritec, iz katerih je prijetno in dobro zajemati.

— **Časniška vest.** Glasilo slovenske socialne demokracije „Rdeči prapor“ začne s tekočim tednom izhajati po dvakrat na teden.

— **Venček triglasnih narodnih pesmi za šolo in dom.** Sestavil in na svetlo dal A n t o n K o s i. Natisnila „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani. I. zvezek. Cena 50 vin. Deset znanih narodnih pesmi, prirejenih za otroške glasove. Priporočamo.

— **Občni zbor „Slovenskega lovskega kluba“** se vrši danes zvečer ob 8. uri v hotelu „Ilirija“. Namen lovskega kluba je širiti med lovci zmisel za racionalno lovljenje sploh. Klub namerava izdelati lovski kataster dežele Kranjske, zbrati lovsko statistiko in na podlagi podatkov dokazati pomen lova v narodnem gospodarstvu. Baviti se hoče z izpremembo lovskega zakona in delovati nato, da se spravi lov v pravično razmerje z agrarnim vprašanjem. Svoječasno namerava izdajati tudi slovenski lovski tist. Klub bo dajal svojim članom nasvete v lovsko-pravnih vprašanjih in bo članom v vseh zadevah, ki se tičejo lova, na roko. Udnina znaša za člane v Ljubljani 5 K, za člane izven Ljubljane 2 K na leto. Klubu želimo najboljših uspehov.

— **Požar.** V noči od sobote na nedeljo je začelo goreti v šupi veletržca Elije Predoviča na Mesarski cesti št. 4. Šupa je bila napolnjena s slamo. Vnelo se je kaj hitro celo gospodarsko poslopje, kjer je bila nameščena tudi ledenica, tehtnica za prašiče, shramba za seno in skladišče za kože in vozove. Goreti je začelo okrog polnoči. Ogenj so opazili bližnji sosedje, ki so tudi takoj začeli z reševanjem. Medtem je dospelo tudi vojaštvo in en oddelček požarne bramb. Vsled silne megle stražnik na Gradu ni opazil požara, zato sta druga dva oddelka gasilcev prispela mnogo kasneje na lice mesta. Gasilci so mogli edinole ubraniti, da se ogenj ni razširil na druga poslopja, gorečih predmetov ni bilo mogoče rešiti. Škoda znaša približno 100.000 K. G. Predovič je bil zavarovan za 20.000 K. Sumi se, da je požar zanetila zlobna roka, kajti goreti je začelo, kakor pravijo ljudje, skoraj hkrati na dveh ali celo na treh mestih. Policija je aretirala nekega delavca, o katerem se sumi, da je zažgal iz maščevalnosti.

Požar je eden največjih, kar jih je bilo v zadnjih časih v Ljubljani. Pravijo, da ni bilo takega, odkar je pogorelo deželno gledališče. Poleg g. Predoviča trpi največjo škodo g. Breskvar, kateremu je požar uničil celo skladišče koz, gostilničarka g. Jožefa Dolinšekova, kateri je zgorelo več prašičev, in mesarji, kateri so imeli v sušilnici veliko mesnine. Požarna bramba je storila v polni meri svojo dolžnost, in zadnja straža je delovala na pogorišču še v nedeljo cel dan.

— **Slovenskim umetnikom!** „Družba sv. Cirila in Metoda“ namerava založiti lepe, umetniško izdelane narodne znake. Ti znaki naj bi se nosili v gumbnici in bi imeli biti elegantni ter sorazmerno cenen, da se morejo razširiti med vsemi sloji našega naroda. Za najlepši osnutek razpisuje vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda nagrado 50 K. Rok je do 15. novembra t. l. Nasloviti je na „Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je razposlala lepo število nabiralnikov v javne slovenske lokale. Nekateri teh „angeličkov“ delujejo prav marljivo v gmetno korist družbi. Pri g. Zalazniku v Ljubljani bo nabran prav kmalu prvi stotak; prav pohvalno delujejo nabiralniki tudi v Trstu, v Ptuj, v Laščah itd. Po nekaterih hišah pa so nabiralniki prašni brez dela in uspeha. Gospodarje in goste dotičnih hiš prosimo, naj se spominjajo ob raznih prilikah naše družbe, naj ne pustijo, da bi nabiralniki samevali prazni v — skritih kotičih. Družbi naj se pošiljajo tudi iz teh manj važnih nabiralnikov darovi, če so tudi skromni, in tudi poročila o zanimanju za nabiranje takih prispevkov. Družba ima vse nabiralnike v evidenci, njihovo delovanje pa izkazuje v mesečnih izkazih.

— **Novi nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda** so uže na potu. Vsem rodoljubom, ki so se zanje priporočali, se pošljejo takoj, ko dospejo, nadejamo pa se, da se zglašijo še toliko novih odjemalcev, da bo družba kmalu oskrbela novo izdajo. Nabiralnik ostane družbena last, pošlje pa se brezplačno in franko.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** naznanja, da so naročili do sedaj večje število računskih listkov: „Narodni Dom“ v Ljubljani, g. A. Domicelj na Rakeku in g. M. Mikuz pri Sv. Luciji ob Soči. Naj dobe mnogo posnemalcev.

— **Iz krškega okraja.** Izvrsten mošt so pridelali letos vsi vinogradniki našega okraja. Da dobi vino primerne odjemalce, bo v Krškem v četrtek 24. t. m. vinski sejem, ki se nadeja zbog neprekosljivih vrlin naših dalečznanih dolenskih vin, najboljšega obiska. Letošnje vino je izvrstne kvalitete, ker je dozorelo grozdje v najlepšem času.

— **Celjski „Nemci“** pač nimajo sreče s svojo „Nemško hišo“, za katero so beračili denar po celem nemškem svetu, katera jim je pa nakopala poleg silnih dolgov še občutna nasprotstva v lastnih vrstah. In sedaj še taka smola z gostilničarji! Nobeden jim ne ostane, kar seveda ni čudno, kajti od praznih prostorov gostilničar ne more živeti. Tujcev ni, celjski „Nemec“ se rajši zavleče v svojo staro gostilno kakor pa v prefino „Nemško hišo“, gostilničar naj pa lovi muhe in živi od „nemškega zraka“. Sedanja gostilničarka se že seli in nasledniki si bodo podajali kljuko. Celjska mestna hranilnica, v kateri je veliko, veliko tisočakov slovenskega ljudstva, bo pač končno tista, ki bo za svoj dragi denar, ki ga je vtaknila v to zgradbo, imela prazno, neporabno poslopje in velikansko škodo.

— **Celovski „Mir“** odgovarja v uvodniku zadnje svoje številke na notico, ki smo jo priobčili glede njegovo izpremenjeno smer. Razvija nekaj program, katerega se hoče držati njegovo novo uredništvo. Programa samega se ne bomo dotikali, naj si ga začrta kakorkoli hoče; uspehi nam bodo pokazali njegovo vrednost ali nevrednost. Prepričani pa smo, da s takimi načeli, če bo namreč razdelil koroške Slovence siloma in brez potrebe v prijatelje in sovražnike, in bo celo iskal stika z Nemci, kakor napoveduje, ne bo dosegel nič dobrega za ohranitev slovenske narodne posesti. Ker se pa člankar, gosp. V a l. P o d g o r e, dotika tudi nekaterih teoretičnih vprašanj glede narodnosti in vere, potem glede nevarnosti krščanskih Nemcev i. d., pri tem pride tako z naravno pametjo kakor tudi z logiko v precej ostre konflikte, treba je, da si nekoliko natančneje ogledamo njegova izvajanja. Če na pr. trdi, da „nemstvo od Lutrove dobe ni napredovalo več nikamor“, moramo to imenovati z najmilejšim izrazom g o r o s t a s n o n e v e d n o s t. Trditev pa, da „brezverskega nemškega gospoda in narodnega radikala Slovenca n a r o d n o s t n e l o č i“, že precej meji na navadno blaznost. V enem odstavku trdi „da nam bi bili Nemci stokrat bolj nevarni, če bi bili v pretežni večini krščanskega mišljenja“, v drugem pa na dolgo in široko dokazuje, da nam „krščanski Nemci niso nevarni“. Da niso nevarni, pa zopet sledi iz tega, „ker si niso zapisali v program raznarodovanja“. Kaj za Boga je treba pisati Nemcem v program točke, kakor je raznarodovanje, ko jim je to vendar prešlo že tako v kri in ko živajo ravno glede tega od strani naše vlade, raznih javnih oblasti in ne v zadnji vrsti tudi od strani cerkve najizdatnejšo in pogosto kar odkrito podporo? Če enotno versko naziranje res združuje ljudi, zakaj novi „Mir“ razdružuje v enotno

verskih Slovincih na Koroškem? (Par slovenskih protestantov na Koroškem menda vendar ne bo dalo celi politiki druge smeri?) Vprašamo gospoda Podgorca: Zakaj pa išče v Slovincih po vsej sili verskih nasprotnikov? Kje pa so Slovenci, ki hočejo vzeti slovenskemu narodu na Koroškem vero? Sam sicer trdi, da verski nasprotniki, celo če so Nemci, glede raznarodovanja niso nevarni, ker kmet pusti rajši vse drugo, kot svojo vero; zakaj se pa potem tako grozno boji „slovenskih gospodov“, ki so iste vere, kakor kmet, in ki še nikdar te vere niso najmanj napadali? Je to boj z mlino na veter in navadno sleparjenje ljudstva, če se straši s sovražniki, katerih ni, in z navarnostmi, ki so le izmišljene. Nekoliko bolj se strinjamo z zadnjim odstavkom članka, ko se člankar trudi razumeti pojem radikalno-narodnega dela tako, kakor se sploh mora razumeti: „odločno, dosledno, požrtvovalno nesebično delovanje, to je za nas edino pravo narodno delo. Odločno narodno delo pa ne dopušča nikakega koketovanja z Nemci, tudi če so krščanski socialci, ne, in to je ravno tista točka, v kateri se morda vendar ločimo od mnenja gospoda Podgorca. Če misli, da je najboljša naloga slovenskega časopisa na Koroškem, da pripravlja Slovence počasi na prehod v nemški krščanskosocialni tabor, potem ne uvidevamo, čemu je sploh še slovenskega časopisa treba, čemu je treba žrtvovati česa v narodno obrambo, čemu treba govoriti še o potrebah in položaju koroških „Slovincov“? Komur pa je na tem, da se reši in ohrani čim več Slovenstva na Koroškem, za onega ni druge politike, kakor radikalno-narodna, ki vidi v vseh Nemcih politične sovražnike, ki vedno in povsod izvršujejo z velikim uspehom in od vseh strani podpirani delo raznarodovanja v Slovincih, naj si to zapišejo v program ali ne, in ki se poslužujejo vseh sredstev: sile in zvižgače, liberalstva in verske gonje, v dosego tega svojega cilja.

— **Germanizacija po državni železnici.** Kakor je znano, službuje v Gorici na državnem kolodvoru kot načelnik zloglasni hajlovec Wieser, kateri redno očituje svojo nemškonalno zagrizenost z odpuščanjem slovenskih delavcev. Pred dnevi je zopet odpustil nad dvajset delavcev, med njimi samo enega Nemca, drugi pa so bili sami Slovenci. Njihova mesta bodo seveda zasedli od daleč naročeni nemški delavci. Nikakor nečemo nikomur odreči pravice do zaslužka, pa bodisi te narodnosti ali one, toda z vso pravico pa smemo zahtevati od naprave, za katero je slovenski narod dal in še daje ogromne svote, da daje zaslužek v prvi vrsti domačinom, ne pa privrzanim tujcem. In če že slovenski poslanci nimajo toliko moči, da bi dosegli premestitev enega Wieserja, enega vsenemškega agitatorja, naj vsaj poskrbe, da ne bo ta hujskač gonil naših ljudi od njihovega zaslužka. Škandal bi bil, ako bi slovenska državnozborna delegacija — delegacija se glasi zelo imenitno — niti tega ne mogla doseči.

— **Proti premestitvi slovenskega moškega učiteljskega v Gorico** je prošli četrtek protestiral mestni svet goriški. Predlagal je ta protest starešina Pinavci (čista italijanska kri). V tej seji se je tudi posebno odlikoval starešina Jug, ki se je bridko pritoževal, da Slovenci mažejo italijanske napise. Slovenski oče tega irredentovsko italijanskega Juga se je preselil iz Solkana v Gorico, in sin njegov je pa protestiral proti slovenskemu prodiranju v Gorici! Takih imenitnih značajev se pač v lahonski Gorici ne manjka.

— **Umetniška razstava v Trstu.** Dne 19. t. m. se otvori v Trstu slovenska umetniška razstava, in sicer ta dan za povabljenec. Za širše občinstvo bo razstava otvor-

jena v nedeljo dne 20. t. m. Na razstavi bodo zastopani skoraj vsi slovenski umetniki s svojimi proizvodi. Slovenski umetniški klub „Sava“ bo zastopan z najmanj 40 umotvori. Razstava bo potemtakem podala precej popolno sliko slovenske umetnosti, kakor je sedaj.

* **Cesarjeva bolezen.** Kakor smo že poročali v zadnji številki, je cesar toliko obolel, da ni mogel sprejeti v avdienci obeh ministrskih predsednikov. Cesar biva v Schönbrunn. Samoobsebi je umljivo, da vzbuja cesarjeva bolezen velikansko pozornost ne samo na Dunaju, temveč po celi državi in tudi izven nje. Kolikor se da izvedeti iz uradnih poročil, se je cesar prehladil, pokašljeva, da ga pri pokašljevanju bode v prsih, da se ponavlja od časa do časa lahka vročina. Pri cesarju sta zdravnika dr. Kerzl in dr. pl. Neusser. Zdravniška poročila so si skoraj vedno enaka. Noč prebije cesar še dokaj mirno, spi po nekaj ur prav dobro, le tupatam ga napade kašelj. Tudi hrani se še dovolj redno. Cesar opravlja skoraj, kakor da ne bi bil bolan, svoje vladarske posle. Privata poročila govore o večji nevarnosti, češ, da se vladarja oprijemlje lahka pljučnica, ki bi mu znala v njegovi starosti postati nevarna. Mogoče je, da se resnični položaj cesarjev nekoliko prikriva, da bi se razburjenje, ki ga je sploh povzročila cesarjeva bolezen, ne povečalo. Zadnja poročila: Uradno poročilo pravi, da je cesar prebil noč od ponedeljka na torek dokaj dobro, brez mrzlice, akoravno ga je večkrat napadel kašelj. Cesar je vstal ob 5. uri zjutraj in delal. Cesar je tako pri moči, njegovo razpoloženje tako dobro, da boljšega ni želeli. Nasprotno pa privata poročila zatrjujejo, da cesarjevo zdravstveno stanje ni ugodno. Dopolnje se je konstatiralo zvišanje temperature. Cesar se čuti trudnega in se mora večkrat vleči v naslonjač. Značilna je izjava dr. Kerzlova na vprašanje, ali je bolezen nevarna: „Na to ne morem odgovoriti, tudi ne smem. Treba je največje previdnosti. Bolnik je star 77 let. V tej starosti je vsaka bolezen združena z nevarnostjo. Upam, da bo močna konstitucija vladarjeva bolezen še premagala.“

* **Delavske razmere v Argentini.** Po novejših poročilih so razmere za poljedelske delavce skrajno neugodne. Ponovno opozarjamo, naj se posvare oni poljedelski in drugi delavci, ki nameravajo na delo v Argentino. Lani se je naselilo v Argentino jako veliko oseb. Letos je bila pa za kruzo jako slaba letina. Vse to je uplivalo, da je silno naraslo število brezposelnih delavcev.

Etika in politika.

Predaval v „Akademiji“ dne 24. februarja 1907 g. vseučil. docent g. Albert Bazala iz Zagreba.

Ponatisk iz „Nove Dobe“.

Brošura po 30 vin. se dobiva v knjigotrnici g. Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Sukno

in modno gosposko blago, damsko fino blago in loden najceneje dobavlja

A. Skorkovsky v Humpolcu (Češko).

Tovarniška zaloga v Pragi

II., Jungmanov trg (nasproti spomenika).

Uzorci brezplačno.

Ustanovljeno 1842. Telefon šte. 154.

BRATA EBERL

Tovarna oljnatih barv, lakov in firneža. Slikarija napisov. Dekoracijska, stavbinska in pohištvena pleskarija. Električni obrat.

Prodajalna: Delavnica:
Miklošičeva cesta 6 Igriške ulice 6
nasproti hotela „Union“. Ljubljana.

Opoldanski, ozir. večerni abonnement!

Priznana najboljša domača hrana po najnižjih cenah priporoča

hotel „ILIRIJA“

Popoldne ob 2. in po gledališču vedno sveža hrana. Priznana izvrstna štajerska, dolenska, metliška in istrska vina, kakor tudi izborna domača pivo iz delniških pivovarn. Žalec-Laški trg, ter originalno plzensko pivo.

Za točno in solidno postrežbo je najbolje preskrbljeno. Za mnogobrojen obisk se udano priporoča

Eric Novak, hotelier.

POZOR!

Stalni gostje in abonenti uživajo pri vseh igrah v hotelski kavarni znižane cene!

POZOR!

Prva domača dolenska žganjarna Ivan Rakoše i. dr. Straža-Toplice priporoča

Slivovko navadno K 1— lit.	Tropinovec navad. K 1— lit.
III. „ 1:10 „	III. „ 1:10 „
II. „ 1:30 „	II. „ 1:20 „
I. „ 1:50 „	I. „ 1:40 „
Drožnik III. „ 1:30 „	Brinjevec III. „ 1:40 „
II. „ 1:50 „	II. „ 1:80 „
I. „ 1:80 „	I. „ 2— „

Vinsko žganje (konjak) od 3 do 8 K = $\frac{7}{10}$ litra.

Specijaliteta „Slovenec“ narodna grenčica narodni liker od K 1:10 do K 1:20 liter.

Destilacija vsakovrstnih najfinjših likerjev od K 1— do K 1:60 liter.

Uvoz in izvoz čajnega ruma od K 1— do K 2— liter i. t. d., i. t. d.

Odpošilja se v steklenicah, zabojih in sodih, ter se prazna nepokvarjena posoda sprejme nazaj v račun in sicer steklenice 10 vin. komad in sodi 5 vin. liter franko Straža-Toplice. Na zahtevo se pošljejo vzorci brezplačno!

Modna trgovina Pavel Magdić, Ljubljana, Prešernove ulice št. 7

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice. Cipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine. Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate. Svilnati in baržunasti trakovi. Pozamentarija, porte in žnore, rezice, krepinice in žnore za tapetnike. Krepl in flori za žalovanje. Zlate in srebrne rezice, čipke in žnore. Šerpe iz svile, čipk in volne. Nogavice za dame, dekleta in otroke. Jopice, hlačke, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavčuka. Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje. Gumbi in različne igle. Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje. Idrijske čipke, vezene čipke in vložki. Pajčolani za neveste, mirtovi venci. Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke. Modreli in potrebščine za modree. Glace-rokavice in rokavice za uniformiranje, pletene, letne in zimске rokavice. Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda. Krtače za obleko, glavo in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute. Pravo Jagrovo normalno perilo, trikot-srajce, jopice in hlače. Mrežaste in potne jopice, srajce, čepice in šport-pasovi. Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje. Kravate, gumbi za manšete. Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice, dokolenice. Ogrevalec za kolena, meče, prsi, hrbet, trebuh in glavo. Nahrbniki, ovratniki, robci. Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd.

Gospod! Berite novice, ker so za vas važne in koristne! Razpošiljam po poštne povzetju za 12 K 50 vin. krasno, dobro in moderno opravo

katera obstoji iz sledečih predmetov: Fina bela ali barvasta srajca št. . . . ? Dobro spodnje hlače. Lepa spalna srajca. 1 ovratnik po želji. Krasna kravata. 1 par trpežnih nogavic. Močna brisalka. Izvstne naramnice. 3 dobre žepne rute. Vse v škatli lepo aranžirano. Razpošiljam z obratno pošto. Ako bi kaj ne ugajalo, vrnem denar nazaj.

Svoji k svojim! Kupujte samo pri narodnih tvrdkah! Trgovci, ne naročajte blaga pri protislovanskih tvrdkah!